

агросектору та енергетики стане важливим кроком до економічного відродження країни. Успішна реалізація цих можливостей залежатиме від активних реформ і гарантій для інвесторів.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про режим іноземного інвестування». № 93/96. (1996, 19 березня). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Текст>
2. Атамас О. П. Розвиток інвестицій привабливість економіки України в післявоєнний період: стратегічні пріоритети, проблеми та основні вектори їх рішення. *Наукові перспективи*. 9(39), 2023. С. 277-283. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/6518/6>
3. Китайчук, Т. Г. Інвестиційна привабливість: теоретичний аналіз і впливові фактори. *Економіка і суспільство*. 2023. С. 54. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/v>
4. Міністерство фінансів України. Прямі іноземні інвестиції. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/2023/>

Маслак Юлія,

студентка 3 курсу спеціальності «Облік і оподаткування»

Науковий керівник:

Царук Наталія,

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОДАТКОВИХ САНКЦІЙ ТА ЇХ ВІДОБРАЖЕННЯ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ

З економічної точки зору проблема формування ефективного механізму державного регулювання підприємницького середовища є надзвичайно важливою для розвитку підприємництва як з боку держави, так і з боку самої компанії. Підприємницьке середовище в Україні характеризується, з одного боку, значним втручанням в економічні справи держави та органів влади, а з іншого боку, їх недостатньою зацікавленістю в існуванні стабільної, цивілізованої, ефективною та ефективною середовище для господарської діяльності. Найбільш ефективним і гнучким механізмом державного регулювання підприємницького середовища, як свідчить досвід розвинених країн, була і є податкова система [1, с.311].

Податкові санкції є важливим інструментом державного регулювання, спрямованим на забезпечення належного виконання платниками податків своїх обов'язків. Вони відіграють ключову роль у підтримці фіскальної дисципліни та створенні умов для рівної конкуренції.

Ефективність податкових санкцій оцінюється через їх здатність досягати основних цілей:

- запобігання порушенням;
- компенсація втрат бюджету;
- покращення податкової дисципліни.

Санкції покликані стимулювати платників податків дотримуватись податкового законодавства шляхом створення економічних ризиків у разі порушення, а їх виплати мають покривати збитки держави від недоотриманих податків. Системне застосування санкцій має сприяти формуванню культури сумлінної сплати податків [4, с. 163].

Фіскальний контроль за правильним визначенням і своєчасною сплатою податків, зборів та обов'язкових платежів до бюджету, а також дотриманням суб'єктами господарювання податкової дисципліни є необхідною умовою ефективного функціонування податкового адміністрування в країні. Його ефективність залежить не лише від мінімізації стратегій ухилення від оподаткування, а й від рівня податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів, що дозволяє державі виконувати бюджетні завдання та покращувати міжнародне податкове нарахування.

Економічний потенціал підприємства виникає під впливом податкових факторів, які можна розглядати з точки зору величини податкового тягара підприємства, його соціальної відповідальності та податкового іміджу. Так, податки впливають на виробничу діяльність підприємств, їх прибутковість, платоспроможність, можливість формування фінансових ресурсів, конкурентоспроможність продукції тощо.

Рівень цього впливу залежить від податкової системи – самого складу податків, рівня їх фіскальності, методів справляння, стабільності та досконалості податкового механізму.

Вплинути на поведінку платника можна за допомогою:

- забезпечення стабільного та зрозумілого податкового законодавства;
- оптимізації податкових ставок;
- забезпечення такого співвідношення між величиною граничної ставки податку і граничної ставки штрафних санкцій за порушення податкового законодавства, за якого остання переважає;
- забезпечення невідворотності покарання в разі виявлення таких фактів ухилення;
- формування національної податкової свідомості [3, с. 208].

Сьогодні часто трапляється, що платники податків порушують норми податкового законодавства через їх часту зміну та низьку податкову культуру, що призводить до вжиття контролюючими органами відповідних заходів, що відображається на адмініструванні податків і зборів.

Ефективним засобом регулювання поведінки суб'єктів господарювання та забезпечення відповідальності за порушення законодавства може бути накладення штрафів.

Штрафні санкції за порушення податкового законодавства в Україні передбачені Податковим кодексом України та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють оподаткування та податкову систему країни.

Податкові санкції є важливим інструментом контролю за дотриманням податкового законодавства, але їх застосування може мати значний вплив на фінансову стабільність підприємства. Вони впливають на прибутковість, ліквідність, репутацію та стратегічний розвиток бізнесу. Тому важливою є не лише адекватність самих санкцій, а й активна робота підприємства над мінімізацією ризиків їх застосування.

Висока частка податкових надходжень у доходах зведеного бюджету свідчить про те, що ефективна контрольна робота податкових органів відіграє важливу роль у системному виконанні планових показників наповнення дохідної частини бюджетів усіх рівнів.

Оцінюючи ефективність податкового контролю, можна відзначити, що за останні роки ступінь ефективності податкового контролю зріс.

Зменшення макроекономічного навантаження контрольно-перевірочних заходів свідчить про зменшення питомої ваги доданих перевірками податкових платежів у загальному обсязі ВВП, що свідчить про відносне зростання податкової культури та податкової дисципліни в суспільстві, а також про ефективність податкового контролю [5, с. 37].

Про підвищення ефективності податкового контролю за останні роки свідчить і те, що на фоні зменшення кількості перевірок документів збільшуються додаткові грошові зобов'язання за перевірками документів.

Фінансова звітність має на меті надання користувачам достовірної інформації про фінансовий стан суб'єкта господарювання. З огляду на це податкові санкції мають бути враховані в обліку відповідно до стандартів бухгалтерського обліку.

В міжнародних стандартах фінансової звітності (МСФЗ) санкції відображаються у складі зобов'язань та витрат того звітного періоду, коли стало відомо про їх виникнення. Це може бути включено до статей «Інші витрати» або «Штрафи і пені».

У національному стандарті бухгалтерського обліку (П(С)БО) санкції визнаються як витрати періоду, коли їх сума стала достовірно визначеною [2].

Ефективність податкових санкцій визначається не лише розміром штрафів, але й рівнем довіри до податкової системи, прозорістю їх застосування та врахуванням впливу на фінансовий стан платників податків. Відображення таких санкцій у фінансовій звітності забезпечує прозорість у діяльності підприємства та сприяє обґрунтованому ухваленню управлінських рішень.

Оцінка ефективності податкового контролю показала, що за останні роки його рівень зріс. Це дозволяє отримати до державного бюджету більше додаткових фінансових ресурсів для виконання завдань держави.

Проте якість контрольних заходів податкових органів та фінансова дисципліна платників податків залишається незадовільною, що негативно

впливає на обсяги погашення нарахованих та узгоджених з платниками за результатами перевірок сум грошових зобов'язань та призводить до неотримання податкових зобов'язань. податкових надходжень з метою утримання зведеного бюджету країни.

Список використаних джерел:

1. Голяш І., Романів С., Черешнюк О. Податкове планування підприємства як засіб запобігання правопорушенням. Інфраструктура ринку. 2018. Вип. 18. С. 309-312.
2. Корецька С. Планування розвитку податкового потенціалу підприємств на основі комплексного підходу. Електронний журнал «Ефективна економіка». 2011. № 10.
3. Лисенко А. Сутність податкового планування та фактори, що здійснюють вплив на якість податкових планів. Центральньо-український науковий вісник. Економічні науки, 2023, вип. 9(42) С. 204 – 211.
4. Мельник М., Лещук І. Податковий контроль в Україні: проблеми та пріоритети підвищення ефективності: монографія. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України». 2015. 330 с.
5. Пухальський В. Оцінка стану, ефективності та результативності податкового контролю в Україні. Економіка та держава. 2019. № 1. С. 35–42.

***Михайленко Анна,**
старший викладач кафедри обліку і оподаткування
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»*

РОЗРОБКА РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Облікова політика є важливим інструментом управління, що забезпечує підґрунтя для ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Її удосконалення дозволяє покращити точність, прозорість та надійність фінансових даних. У цій статті розглянемо основні підходи до розробки рекомендацій щодо удосконалення облікової політики.

Зі змінами в законодавстві, економічних умовах та вимогах до фінансової звітності, підприємства змушені постійно оновлювати свою облікову політику. Це допомагає не тільки відповідати законодавчим вимогам, але й покращувати внутрішнє управління та прийняття рішень. Удосконалення облікової політики також сприяє мінімізації ризиків та підвищенню довіри з боку інвесторів та інших зацікавлених сторін.

Етапи розробки рекомендацій

1. Аналіз існуючої облікової політики: На першому етапі слід провести детальний аналіз поточної облікової політики підприємства, виявити її сильні та слабкі сторони, а також визначити області, що потребують удосконалення. Для цього варто залучити фахівців з бухгалтерського обліку та фінансового аналізу.